

- формування й удосконалення професійно-прикладних умінь і навичок.
- підвищення функціональної стійкості організму до специфічних умов трудової діяльності лікаря;
- розвиток навичок діагностичної та прогностичної діяльності.

Процес фізичного виховання майбутніх лікарів повинен бути спрямований, передусім, на оволодіння визначеним обсягом теоретичних знань, практичних умінь і навичок діагностичної і прогностичної діяльності, на підтримку необхідного стану здоров'я, а також на цілеспрямований розвиток професійної працездатності, пов'язаної з достатнім розвитком фізичних та психофізіологічних якостей.

Отже, освітній процес у вищому навчальному закладі, має відбивати потреби студента, його інтереси, можливості, забезпечувати особистісний зміст діяльності, створювати простір для вияву і розвитку цих потреб, інтересів, можливостей. Так, професійна діяльність медичного працівника потребує певної системи професійних, психолого-педагогічних і методичних знань, вмінь і навичок, що відповідають сучасним вимогам до професійної підготовки спеціалістів. Це в свою чергу веде до оволодіння психолого-педагогічними закономірностями, сучасним комплексом методів, засобів і форм навчання; розвитку професійного мислення використання здоров'язберігаючих технологій.

Література

1. Верблюжий І. Б. Основні вимоги до професійно-прикладної фізичної підготовки студентів педагогічних ВУЗІВ / І. Б. Верблюжий // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання та спорту : зб. наук. пр. – Х. : ХДАДМ, 2002. – № 28. – С. 8–11.

2. Вовків В. Основи професійно-прикладної фізичної підготовки студентської молоді / Вовків В. – К. : Знання України, 2004. – 82 с.

СПЕЦИФІКА МАСОВИХ МЕТОДІВ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ

*Гайдамака Б.С.
Полтава, Україна*

Масова позакласна робота найбільш поширена в шкільній практиці. Вона включає об'єднання юних хіміків. При організації роботи хімічних об'єднань треба враховувати активність і самодіяльність учнів, громадсько-корисну направленість їх позакласної діяльності, співвідношення добровільності участі в роботі організації з обов'язком виконання завдань, тісний зв'язок індивідуальної і колективної роботи учнів. Об'єднання можуть мати різні назви, наприклад КЮХ (клуб юних хіміків), ШХО (шкільне хімічне об'єднання). Передумовою створення об'єднання є утворення організаційного комітету з учнів старших класів. Комітет разом з учителем хімії розробляють статут і помічають перспективний план роботи об'єднання [1].

Шкільне хімічне товариство може мати свої традиції, свої святкові дні: дата заснування товариства, день народження видатного ученого-хіміка, ім'я якого носить товариство та інші. Робота в товаристві розширяє кругозір учнів, дозволяє пізнати свої сили в різних видах діяльності і тим самим полегшити вибір майбутньої професії.

У загальній системі позакласних занять значне місце належить шкільним хімічним вечорам. Хороший хімічний вечір являється великою подією в школі. В результаті підготовки до нього діти вивчають багато цікавого не програмного матеріалу, який захоплює їх і поглиблює інтерес до хімії. Такі вечори можуть мати різні мету і задачі. Їх присвячують підведенню підсумків вивчення програмних тем курсу хімії, вивченню життя і наукової діяльності видатних хіміків. Тематика вечорів може бути різноманітною, адже хімія знаходить застосування в самих різних галузях народного господарства і побуту [2].

Успіх вечору складають добра підготовка і проведення: планування, вибір теми, часу, основні форми організації, вибір активу, розподіл функцій, узгодження дій окремих груп, розробка сценарію, репетиція груп і ведучих, оформлення приміщення, підготовка технічних засобів, проведення вечора, підведення підсумків.

Основний елемент конференції – доповіді і повідомлення учнів. Вони можуть супроводжуватись і демонстраційним експериментом. Інколи корисно на одну і ту ж тему прослухати доповідь і відгуки опонентів. Задача учителя – допомогти доповідачам підібрати такий матеріал, який би стимулював дискусію. Наукові учнівські конференції можуть проходити по підібраній проблемі, наприклад, «Проблема синтетичної їжі», «Хімія у вирішенні енергетичної проблеми».

З метою пропаганди хімічних знань серед учнів у школах часто проводять дні, декади, а інколи і місячники хімії. Це своєрідне свято науки, на якому підводять підсумки всієї позакласної

роботи з хімії. Такі свята (один раз в рік) потребують хорошої підготовки. Організаційний комітет розробляє програму, в якій обирається завдання кожному класу, а також тематика лекцій і бесід, екскурсій, виставок. Під час таких масових зборів часто проводять конкурси хімічних газет, творів, рефератів, приладів, тощо. В період тижня, декади і місячника хімії можна організувати шкільну хімічну олімпіаду, яка також відноситься до масових форм позакласної роботи [3].

Отже, у сучасній школі найбільш поширеною є масова форма роботи, яка дає можливість охопити якомога більшу кількість учнів. Проте потребує вдосконалення методична підготовка вчителів, що є об'єктом для подальших наукових досліджень.

Література

1. Внеклассная работа по биологии / А.И.Никишов, З.А.Мокеева и др. – М.: Просвещение, 1980.
2. Возна Я. Зупинись, людино, подивись... Тиждень екології // Хімія. Біологія. – 2005. – №21.
3. Екологічна освіта. 6 клас: Методичний посібник для вчителя / Л.С.Юглічек, Л.А.Мирна, Л.В.Зазуліна та ін. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2000.

ПРАКТИЧНО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЇХ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ

*Гвоздецька Г.В.
Дрогобич, Україна*

Однією з найгостріших проблем сьогодення є питання про взаємодію людини і природного середовища в контексті забезпечення їх стійкого розвитку. Нехтування принципу єдності людини і природи породило протиріччя між поведінкою людства та сучасним станом довкілля. З огляду на те, що майбутнє належить підростаючому поколінню, його вмінню оцінювати ситуацію, адекватно реагувати на зміни та вирішувати проблеми, що пов'язані із виживанням планети, щораз більшої ваги набуває формування поведінки людини, яка базується на новому екологічному мисленні. На перший план при вирішенні цього питання виходять екологічна освіта і екологічне виховання.

В наш час серйозно стоїть проблема екологічного забруднення довкілля. Забруднення навколишнього середовища досягло критично небезпечних величин для життя людини і охоплює всю біосферу. Для того, щоб у свідомості молодого покоління закріпилася впевненість у достовірності і доказовості реального сучасного екологічного стану довкілля та необхідності бережливого й раціонального використання природних ресурсів, у зміст екологічної освіти потрібно включати крім теоретичних знань також і практичні [1]. У зв'язку з цим оновлення змісту шкільної освіти передбачає посилення екологічного та загально-культурного спрямування. Це необхідно для формування в учнів цілісного уявлення про природу та місце людини в ній. Важливого значення в арсеналі засобів екологічної освіти і виховання набули позаурочні і позашкільні форми та напрямки формування правильного ставлення до навколишнього світу. Серед форм позакласної та позашкільної роботи слід звернути увагу на практично-дослідну діяльність учнів. Вона є складовою натуралістичної, екологічної, природоохоронної освіти, ґрунтується на принципах пізнання живої природи і функціонування живих систем, їх розвитку та взаємодії.

Сьогодні з'явилося багато нових досить ефективних форм організації навчальної та практичної діяльності учнів з охорони довкілля. Так, наприклад, у загально-освітніх школах активно застосовується така форма позашкільної практично-дослідної діяльності учнів, як робота на екологічній стежці. Досвід показує, що саме така форма роботи має багато переваг. По-перше, це не примусові, не спеціально запрограмовані заходи. По-друге, це дає можливість проводити природоохоронну пропаганду серед широких мас населення, а особливо залучати до цієї роботи студентську та учнівську молодь. Саме екологічна стежина дає можливість глибше, конкретніше і достовірніше спілкуватися з природою, вивчати екологічний стан довкілля.

Екологічні стежини можна організовувати в національних парках, ландшафтних заказниках, приміських лісах, на околицях міст, у зонах масового відпочинку. Вони дають можливість учасникам краще і всебічно ознайомлюватися з природою, побачити незвичайне в звичайному, спонукає навчатися у природі та охороняти її.

Екологічна стежка – один із ефективних методів спілкування з природою. Але вона може дати значно більше. Так формуються майбутні екологи, біологи, природодослідники.

Екологічна стежка – це своєрідна лабораторія в природі, де створюються умови для виконання системи завдань, які організують і спрямовують діяльність учнів у природному оточенні. Цим визначається і ряд вимог до організації екостежки: вибір місця маршруту та його довжина, вибір природних об'єктів, підготовка екскурсів тощо.